

คำกล่าวรายงาน

การดำเนินงานโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolNet Thailand)

เนื่องในงานแถลงข่าวพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงการส่งมอบโครงการฯ

จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ

โดย ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

ศาสตราจารย์ ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์

วันอังคารที่ 2 กันยายน 2546 เวลา 14.30- 16.00 น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงศึกษาธิการ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ

เรียน ฯพณฯ รมว.วท. ฯพณฯ รมว.ศธ. ปกท.ศธ. ปกท.วท. และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

ตามที่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ได้ริเริ่มโครงการอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนขึ้นในปี พ.ศ. 2538 ซึ่งในปีนั้นเป็นปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศไทย และต่อมาในปี พ.ศ. 2539 ได้รับมอบหมายจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ให้ทำโครงการนำร่องด้านการพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เนคเทคจึงได้ขยายขอบเขตโครงการอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนออกไป และเรียกชื่อใหม่ว่า “โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย” หรือ SchoolNet Thailand เพื่อเป็นเครือข่ายที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนทั่วประเทศไทยได้เข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยยกระดับการศึกษาให้แก่เยาวชนไทย

หากผมจะย้อนอดีต 8 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2538 – 2546) ของ SchoolNet ซึ่งเริ่มในปี 2538 ในช่วงเวลาดังกล่าว สถานศึกษายังไม่มีเงินลงทุน ครูที่มีความรู้ด้านเทคนิคยังมีน้อยมาก และเป็นการเรียนรู้ส่วนบุคคลด้วยตนเอง ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน การใช้อินเทอร์เน็ตยังไม่แพร่หลาย ไม่มีอินเทอร์เน็ตในต่างจังหวัด และยังไม่มีการให้บริการจำนวนมากและราคาถูกเช่นในปัจจุบัน และเนคเทคเองพยายามคิดหาวิธีการดำเนินงานในสภาพงบประมาณที่จำกัด พัฒนาโครงการ SchoolNet อย่างค่อยเป็นค่อยไปเป็นขั้นตอน และปรับแต่งให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและปัญหาแต่ละยุคสมัย

บัดนี้ เนคเทคได้ดำเนินโครงการ SchoolNet ในฐานะโครงการนำร่อง มาจนถึงระยะสุดท้ายแล้ว ซึ่งที่ผ่านมาได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชน จากโรงเรียนทุกระดับทั้งประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา จากโรงเรียนทุกสังกัด และจากโรงเรียนทั่วประเทศ ได้ให้ความสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการฯ จำนวน 4,787 โรงเรียน และมีโรงเรียนที่มีความสามารถพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียนจำนวน 1,377 โรงเรียน ผมขอรายงานการดำเนินให้ทุกท่านได้เห็นถึงพัฒนาการของโครงการ SchoolNet ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ยุคคือ

ยุค 1 (พ.ศ. 2538 – 2540) : ยุคบุกเบิกเทคโนโลยีสารสนเทศลงสู่โรงเรียน ในปีพ.ศ. 2538 เป็นการขยายเครือข่ายไทยสารที่เนคเทคดำเนินการอยู่แล้วให้ครอบคลุมไปถึงการเชื่อมต่อกับโรงเรียนมัธยมศึกษาเริ่มต้นที่ 10 โรงเรียน แล้วขยายเป้าหมายในปี พ.ศ. 2539 เป็น 50 โรงเรียน และในปี พ.ศ. 2540 เป็น 120 โรงเรียนทั่วประเทศ เนคเทคได้จัดตั้งเครื่องให้บริการอินเทอร์เน็ตชื่อ k12.nectec.or.th (เรียกสั้น ๆ ว่า เครื่อง k12) ได้จัดสรรบัญชีผู้ใช้ให้โรงเรียนละ 2 บัญชี และมีพื้นที่ให้โรงเรียนขนาด 5 MB เพื่อใช้สำหรับพัฒนาเว็บไซต์และตู้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของ

โรงเรียน ตลอดจนจัดอบรมหลักสูตรการใช้อินเทอร์เน็ตและสร้างเว็บเพจแก่โรงเรียน ให้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบหมุนโทรศัพท์ โดยมีเลขหมายโทรศัพท์รองรับการให้บริการ 39 เลขหมาย และขยายเป็น 120 เลขหมายในเวลาต่อมา

ปัญหาสำคัญที่พบในการดำเนินโครงการยุคนี้คือ โรงเรียนต่างจังหวัดจะต้องเสียค่าโทรศัพท์ในอัตราค่าโทรทางไกลมายังกรุงเทพฯ จึงเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษา เพราะเกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และโรงเรียนในต่างจังหวัด นอกจากนี้ บางโรงเรียนยังขาดคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์โมเด็ม และสายโทรศัพท์ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ครูและนักเรียนยังใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่

ยุคที่ 2 (พ.ศ. 2541- 2543) : มิติใหม่ “SchoolNet@1509” ให้ 1,500 โรงเรียนมัธยมทั่วประเทศได้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ครั้งละ 3 บาท ในเดือนกุมภาพันธ์ 2541 โครงการ SchoolNet ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชานุญาตให้ใช้ระบบเครือข่ายกาญจนาภิเษก ซึ่งมีศูนย์บริการทั่วประเทศเพื่อให้โรงเรียนเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่าย SchoolNet ประกอบกับได้รับการสนับสนุนค่าเช่าวงจรรีเลย์สารสนเทศในประเศ และค่าวงจรมินิเน็ตระหว่างประเทศ จากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ทำให้โรงเรียนในโครงการ SchoolNet ทั่วประเทศสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตด้วยการหมุนโทรศัพท์ผ่านเลขหมายพระราชทาน 1509 เสียเพียงค่าโทรศัพท์ในอัตรา 3 บาทต่อครั้งเท่านั้น **จึงถือเป็นการเริ่มมิติใหม่ของโครงการ SchoolNet@1509** ซึ่งมีเป้าหมายที่จะให้บริการอินเทอร์เน็ตครอบคลุมโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา 1,500 โรงเรียนทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงาน พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ทำให้การใช้อินเทอร์เน็ตในโรงเรียนมิได้เกิดขึ้นตามแผนงาน และเป้าหมายที่วางไว้ หลายปัญหาไม่อาจแก้ไขได้โดยเนคเทคแต่เพียงลำพัง ดังนั้นเนคเทคจึงสร้างความร่วมมือกับหลายๆ หน่วยงาน จนเกิดเป็นความร่วมมือระหว่าง 3 กระทรวงได้แก่ 1. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม : โดยเนคเทค เป็นผู้รับผิดชอบดูแลทางด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 2. กระทรวงคมนาคม : โดย ทศท. และกสท. จัดระบบอินเทอร์เน็ตราคาถูกให้แก่โรงเรียน 3. กระทรวงศึกษาธิการ : คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อม และจัดอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในเรื่องการใช้งานอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น

การดำเนินงานในยุคนี้สามารถแก้ไขปัญหาลักษณะสำคัญอันหนึ่งของในยุคแรกคือ ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครปริมณฑล และโรงเรียนในต่างจังหวัด ทำให้โรงเรียนทั่วประเทศสามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยไม่ต้องเสียค่าโทรศัพท์ทางไกลอีกต่อไป เปิดโอกาสให้นักเรียนและครูได้ใช้ประโยชน์จากเครือข่าย SchoolNet อย่างกว้างขวาง

ยุคที่ 3 (พ.ศ. 2544 - 2545) : ขยายเป้าหมายเป็น 5,000 โรงเรียน ครอบคลุมถึงกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2542 ได้ให้ความเห็นชอบโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolNet) เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ให้ขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมโรงเรียนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 5,000 โรงเรียนทั่วประเทศได้ภายในปี 2545

ในยุคนี้เริ่มมีเอกชนให้บริการการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก ในราคาถูกลง ดังนั้นโครงการ SchoolNet ได้ปรับลดการให้ความสำคัญของการพัฒนาเครือข่าย มาให้ความสำคัญกับการพัฒนาเนื้อหาความรู้บนเครือข่ายมากขึ้น เพื่อเพิ่มพูนแหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นภาษาไทย ให้นักเรียนและครูได้มีสื่อสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ที่เป็นภาษาไทยเพียงพอและได้ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้อย่างจริงจัง โดยเนคเทคได้ร่วมมือกับ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสสวท. พัฒนาด้านแบบของห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Digital Library ขึ้น โดยครอบคลุมเนื้อหาใน 7 หมวดวิชา มีเนื้อหาที่มีประโยชน์ทางการศึกษาเผยแพร่กว่า 1,000 เรื่อง

ยุคที่ 4 (พ.ศ. 2545 – 2546) : พัฒนาขีดความสามารถของโรงเรียนด้านการใช้ซอฟต์แวร์ Open Source พร้อมเตรียมการเพื่อส่งมอบโครงการ SchoolNet ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ตลอดระยะเวลากว่า 8 ปีที่ผ่านมา ถือเป็นช่วงที่เนคเทคได้ทำหน้าที่นำร่องโครงการ SchoolNet เพื่อเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน ตามที่ได้รับความคิดเห็นชอบจากคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักดูแลด้านการศึกษา จะได้ขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทุกโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวนกว่า 38,000 โรงเรียน โดยเนคเทคจะดำเนินโครงการ SchoolNet จนถึงสิ้นปีงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2546 (30 กันยายน 2546) และจะส่งมอบภารกิจให้แก่กระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป

ตลอดระยะเวลากว่า 8 ปี (พ.ศ. 2538 – 2546) ของการดำเนินโครงการ SchoolNet นอกเหนือจากการปรับปรุงเครือข่าย และให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแก่โรงเรียนแล้ว ยังได้ดำเนินโครงการที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาเนื้อหาบทเรียนที่มีประโยชน์สูงสู่เครือข่าย พัฒนาซอฟต์แวร์ จัดสัมมนา ฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเทคนิค และจัดกิจกรรมต่างๆ ที่มุ่งหวังให้ครูและนักเรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งนี้ สามารถสรุปผลงานที่เป็นรูปธรรมได้ดังนี้

1. การให้บริการเครือข่าย SchoolNet เนคเทคมุ่งมั่นพัฒนาเครือข่าย SchoolNet และให้บริการเครือข่ายแก่สถานศึกษาทุกสังกัด ทุกระดับการศึกษา ทุกจังหวัดทั่วประเทศได้มีโอกาสเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต จากเป้าหมาย 5,000 โรงเรียน พบว่า มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ SchoolNet จำนวน 4,889 โรงเรียน ซึ่งแบ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมแบบหมุนโทรศัพท์หมายเลข 1509 จำนวน 4,787 โรงเรียน และโรงเรียนที่เข้าร่วมแบบเชื่อมต่อด้วยวงจรเช่าสื่อสาร 64 kbps จำนวน 102 โรงเรียน ดังมีรายละเอียดดังนี้

สังกัด	จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ SchoolNet		รวม
	แบบหมุนโทรศัพท์ 1509 (โรงเรียน)	ด้วยวงจรเช่าสื่อสาร (โรงเรียน)	
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	4,200	102	4,302
กรมสามัญศึกษา	1,758	102	
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	1,863		
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	407		
กรมอาชีวศึกษา	114		
กรมพลศึกษา	4		
กรมศิลปากร	8		
กรมการศึกษานอกโรงเรียน	46		
สังกัดกระทรวงมหาดไทย	524	-	524
กรุงเทพมหานคร	288		
สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น	236		
อื่น ๆ	63	-	63
รวม	4,787	102	4,889

2. เว็บไซต์โครงการ SchoolNet (<http://school.net.th/>) เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาให้แก่โรงเรียน ครู อาจารย์ นักเรียน และบุคคลทั่วไป ซึ่งมีสถิติการเข้าเยี่ยมชม

เว็บไซต์เป็นอันดับที่ 8 จากจำนวน 778 เว็บไซต์ในหมวดราชการ และได้รับความนิยมเป็นอันดับที่ 119 จากจำนวน 10,625 เว็บไซต์ทั้งหมดของประเทศไทย (อ้างอิงจากสถิติใน truehits.net , 28 สิงหาคม 2546)

นอกจากนี้ เนคเทคกระตุ้นให้โรงเรียนพัฒนาเว็บไซต์ของโรงเรียน แล้วจัดให้มีการจัดทำศูนย์กลางเชื่อมโยงเว็บไซต์ของโรงเรียนประมาณ 1,377 โรงเรียน และยังมี SchoolNet Webboard เป็นชุมชนบนเครือข่าย (Community) ที่มีผู้เข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ตรงกว่า 9,400 กระทั่งเพื่อช่วยเหลือครูให้สามารถประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ต และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ตามความเหมาะสมกับทรัพยากรของโรงเรียน

3. เนื้อหาและกิจกรรมบนเครือข่าย เนคเทคได้พัฒนาห้องสมุดดิจิทัล หรือ Digital Library for SchoolNet ขึ้นเป็นต้นแบบของเนื้อหาความรู้บนเครือข่าย เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ที่เป็นภาษาไทยครอบคลุมเนื้อหาความรู้กว่า 1,000 เรื่อง เพื่อให้เยาวชนได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และร่วมกันพัฒนาเนื้อหาความรู้บนเครือข่ายแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาเครื่องมือสร้างเว็บเพจอย่างง่าย หรือ Digital Library Toolkit ช่วยให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ในระดับสูง สามารถนำเนื้อหาที่มีอยู่ มาสร้างเป็นเว็บเพจได้ด้วยตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีครู นักเรียน และบุคคลทั่วไปได้ใช้เครื่องมือนี้สร้างเนื้อหาความรู้ลงใน Digital Library แล้วจำนวนกว่า 7,142 เรื่อง

4. การนำลินุกซ์ (Linux) และซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สสู่ห้องเรียน เนคเทคได้ส่งเสริมให้โรงเรียนได้นำระบบปฏิบัติการลินุกซ์และซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมาใช้งานในห้องเรียน เพื่อช่วยลดต้นทุนทางด้านซอฟต์แวร์ในการเรียนการสอนของโรงเรียน ทั้งยังช่วยส่งเสริมจริยธรรมในการใช้ซอฟต์แวร์ที่ถูกกฎหมายอีกด้วยเนคเทคได้นำลินุกซ์และซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ฟรีที่มีคุณภาพสูง และใช้งานได้อย่างถูกกฎหมาย มาเพิ่มคุณค่าโดยพัฒนาเป็นเวอร์ชันภาษาไทย และบรรจุห่อใหม่เป็น 2 แพคเกจ คือ ลินุกซ์ซิส (Linux SIS : Linux School Internet/Intranet Server) สำหรับเครื่องอินเทอร์เน็ตเซิร์ฟเวอร์ในโรงเรียน และลินุกซ์ทะเล (Linux TLE : Linux Thai Language Extension) สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะในห้องเรียน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เนคเทคได้ส่งเสริมลินุกซ์ซิส (Linux SIS) ใช้งานเป็นเครื่องอินเทอร์เน็ตเซิร์ฟเวอร์ในโรงเรียน และยังสามารถเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งห้องเรียนให้เข้าสู่อินเทอร์เน็ตผ่านเลขหมาย 1509 โดยเสียค่าใช้จ่ายเพียงครั้งละ 3 บาท ซึ่งในช่วงนั้นจะช่วยลดงบประมาณในการลงทุนได้กว่า 100,000 บาท

สำหรับลินุกซ์ทะเล (Linux TLE) และซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สอื่น ๆ นั้น เนคเทคได้เริ่มผลักดันเข้าสู่ห้องเรียนในปี พ.ศ. 2546 โดยจัดให้มีโครงการ “ห้องเรียนสอนคอมพิวเตอร์ด้วยซอฟต์แวร์โอเพนซอร์ส” โดยเชิญโรงเรียนที่พร้อมจะเป็นผู้บุกเบิกการใช้ซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นผู้นำให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ในประเทศต่อไป จากการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าของโรงเรียน พบว่า หลายโรงเรียนได้นำไปใช้จริงโดยเปิดรายวิชาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 ให้นักเรียนได้เรียนด้วยลินุกซ์และซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สต่างๆ จำนวน 20 โรงเรียน เป็นจำนวน 37 รายวิชา กระจายทั้งโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด และในโอกาสนี้ ใคร่ขอเชิญสื่อมวลชนได้เข้าร่วมติดตามผลงานของ 4 โรงเรียนคือ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนราชวินิต (ประถม) โรงเรียนวัดพลับพลาชัย และโรงเรียนอนุบาลนครนายก ในวันที่ 5, 8 กันยายน 2546 ซึ่งได้มีรายละเอียดและกำหนดการแจกให้ในแฟ้มด้วยแล้ว

ความภาคภูมิใจในเวทีระดับนานาชาติ เป็นที่น่าภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ที่โครงการ SchoolNet Thailand ได้รับการยกย่องว่าเป็นโครงการตัวอย่าง (Best Practice) ที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการลดช่องว่าง และความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษาหาความรู้ (Digital Divide) ในรายงาน Human Development Report 2001 ขององค์การสหประชาชาติ (UNDP) ซึ่งมีการรายงานต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2544 ที่

ประเทศเม็กซิโก และในรายงาน APEC New Economy Report 2001 ซึ่งได้รายงานต่อสาธารณชนอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2544 ที่นครเชียงใหม่ ประเทศไทย

ในปีนี้ UNESCO ยังได้ผลักดันให้เกิดเป็นความร่วมมือในประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้โครงการ ASEAN SchoolNet เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดทำ/พัฒนา SchoolNet ของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงให้มีโรงเรียนนำร่อง 3 โรงเรียนในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งเนคเทคจะให้ความร่วมมือกับยูเนสโก เพื่อช่วยเหลือประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม

ในการถ่ายโอนโครงการ SchoolNet Thailand จากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้แก่กระทรวงศึกษาธิการนั้น เนคเทคจะโอนภารกิจของโครงการทั้งหมดที่ได้ดำเนินงานในลักษณะนำร่องให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การบริหารเว็บไซต์ SchoolNet (<http://school.net.th/>) และกิจกรรมภายใต้ชื่อโดเมน school.net.th การให้บริการและบริหารเครือข่าย SchoolNet@1509 การให้บริการเนื้อหาบนเครื่องแม่ข่ายแก่โรงเรียน และจะมอบชื่อ SchoolNet Thailand และชื่อโดเมน school.net.th ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป ทั้งนี้ การให้บริการเครือข่าย SchoolNet@1509 แก่โรงเรียนจำนวน 4,787 แห่งจะดำเนินการจนถึงสิ้นปีงบประมาณ 2546 เท่านั้น โดยกระทรวงศึกษาธิการจะรับโอนย้ายโรงเรียนจำนวน 3,660 แห่งมายังเครือข่ายของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนโรงเรียนที่เหลืออีกจำนวน 1,127 แห่ง จะยังไม่สามารถโอนย้ายได้ ซึ่งเนคเทคได้มอบหมายให้สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ (สบทร.) เป็นผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแก่โรงเรียนดังกล่าวจำนวน 720 โรงเรียน (ยกเว้นโรงเรียนสังกัด สช. จำนวน 407 โรงเรียน) โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายจากโรงเรียน โรงเรียนจึงมีค่าใช้จ่ายเพียงแต่ค่าโทรศัพท์ครั้งละ 3 บาท เช่นเดิม จนถึงสิ้นปีงบประมาณ 2547

ผมรู้สึกยินดีมากที่โครงการ SchoolNet ได้จุดประกายให้คำว่า “อินเทอร์เน็ต” เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายของโรงเรียนในทุกสังกัด จากประสบการณ์ของโครงการ SchoolNet ตลอดระยะเวลากว่า 8 ปีที่ผ่านมา ได้ชี้ให้เห็นว่าในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น มีปัจจัยแห่งความสำเร็จหลายประการ ซึ่งจะต้องมี/จัดให้มีไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียน อาทิ ไฟฟ้า สายโทรศัพท์ และคอมพิวเตอร์ เนื้อหาความรู้ที่เป็นภาษาไทยบนเครือข่าย ครูที่มีความรู้และความเข้าใจ สามารถเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้ความรู้ กลายเป็นผู้จัดกิจกรรมแนะแนวทางการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ และการจัดกิจกรรมภายในห้องเรียน ทั้งนี้ หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ลงทุนไปก็จะไม่อาจเกิดได้อย่างเต็มที่

สำหรับบทบาทของเนคเทคด้านการศึกษาในอนาคต จะเกี่ยวข้องในส่วนของการวิจัยพัฒนาเครื่องมือบริหารจัดการคลังความรู้เพื่อการศึกษานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ใหม่ที่ปรับเปลี่ยนไป โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่มีเนื้อหา (content) ข้อมูลเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ได้เป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญของประเทศไทย เป็นรากฐานของการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนครู อาจารย์ และบุคคลทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน และกิจกรรมอื่นๆ

ท้ายที่สุดผมขอถือโอกาสนี้ ขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ SchoolNet มาโดยตลอด อันได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม การสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และกระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการส่งมอบเครือข่าย SchoolNet ให้เข้าไปรวมอยู่ในเครือข่ายเพื่อการศึกษาแห่งชาติ หรือ EdNet นี้ จะเป็นการช่วยขยายโอกาสในการเรียนรู้ให้กระจายไปสู่เยาวชนอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของเยาวชนที่จะเติบโตขึ้นเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันให้ประเทศเข้าสู่สังคมแห่งปัญญาและความรู้ (Knowledge - Based Society) ในอนาคตอันใกล้ต่อไป ขอขอบคุณครับ
